

Spoločenské a etické aspekty vedeckej činnosti doktoranda

DOKOR
6. 11. 2025

prof. PhDr. Ingrid Emmerová, PhD.
Pedagogická fakulta KU v Ružomberku

ingrid.emmerova@ku.sk

DOKTORAND

- Doktorandi sú predovšetkým **študenti**, ktorí si plnia svoje študijné povinnosti.
- V rámci doktorandského štúdia realizujú **výskum**, musia dbať na vedeckú etiku výskumu, ako aj eticky pristupovať k respondentom.
- **Publikujú** a aktívne sa zúčastňujú na konferenciách.
- Doktorandi denného štúdia sú zároveň aj **pedagógmi**, ktorí vedú semináre a práce vysokoškolských študentov.
- Interní doktorandi plnia **povinnosti na svojich školiacich pracoviskách** a externí doktorandi ako **zamestnanci** v praxi.

Výučba

- Absencia didaktickej prípravy na výučbu VŠ študentov.
- Výučba predmetov na základe potrieb školiaceho pracoviska.
- Problémy s autoritou.

Bezpečnosť

- *Minimálny štandard pre audit bezpečnosti a ochrany vysokej školy.*
- Útek – úkryt – útok
- www.minv.sk
- www.minedu.sk

Výskumné aktivity

- Výskum v rámci dizertačnej práce.
- Zapojenie do projektov na katedre / školiacom pracovisku.

Je nevyhnutné vystríhať sa **neetického správania**

- Vymýšľanie dát.
- Falšovanie dát.
- Výber iba istého počtu dát alebo opomínanie neželaných výsledkov a empirických zistení výskumníka.
- Prisvojovanie dát a necitovanie autorov, pripísanie svojho mena k autorstvu diel bez vedomia a súhlasu autorov, menenie obsahu alebo myšlienok citovaných autorov.

-
- Dodržiavať etické zásady práce s účastníkmi výskumu, tzn. **so skúmanými osobami.**

■ **AI**

Publikačná činnosť

- Precízne dodržiavanie uvádzania odkazov – parafrázovanie aj citovanie.
- Premyslieť si počet autorov.

Vedecká monografia

- Vedecké dielo v jednom jazyku najviac troch autorov bez editora, ktorá podáva komplexný, ucelený a systematický rozbor jednej témy, vedeckého problému alebo časti vedeckého odboru príslušnej témy. Jednotlivé časti vedeckej monografie na seba navzájom nadväzujú. Integruje už známe poznatky a obohacuje ich o doposiaľ nepublikované informácie obsahujúce výsledky autorovej vedeckej práce a predkladá závery. Má vedecký štýl a obsahuje dôsledne spracovaný vedecký aparát, ktorý zahŕňa aj bibliograficko-informačný, ilustračný, poznámkový a kritický aparát; autor v ňom uvádza aj svoje práce, ktorými dokumentuje svoju vedeckú činnosť.
- Rozsah: minimálne 3 AH.
- Recenzenti.

Učebnica pre vysoké školy

- Didaktický nástroj vysokoškolského vzdelávania, ktorý prezentuje systematický súbor a výklad poznatkov k jednému tematickému celku, má didaktický zámer a vzťahuje sa na študijný program. Cieľovou skupinou je vymedzený okruh študentov alebo zamestnancov vysokej školy. Vyznačuje sa správnou sumarizáciou overených poznatkov, systematickým výkladom a relevantným, zodpovedajúcim štylistickým podaním. Sprostredkúva najnovšie informácie z oblasti výskumu, má jasne štruktúrovaný text, obsahuje zoznam použitej aj odporúčanej literatúry.
- Rozsah: minimálne 3 AH.
- Recenzenti.

Kapitola

- Minimálne 1 AH

Príspevky

- Vedecké a odborné.
- V časopisoch a zborníkoch (konferenčných a vedeckých).

Relevantné databázy

- 1. **Portál Web of Knowledge**
 - a) citačná databáza **Web of Science**
 - b) zoznam karentovaných časopisov **Current Contents Connect**
 - c) nástroj hodnotenia časopisov (vrátane impakt faktora) **Journal Citation Reports**
- 2. **Citačná databáza SCOPUS**

PRACOVNÝ STRES

- Konflikty

- **Mobbing** predstavuje dlhodobé, sústavné a systematické intrigovanie, osočovanie, ohováranie spolupracovníka, resp. spolupracovníkov kolegami. Ide o šikanovanie na pracovisku, psychický teror, keď šikanujúca osoba je v rámci pracovného zaradenia v rovnocennom postavení ako obeť.

- **Bossing** je šikanovanie podriadených nadriadeným. Bossing je vlastne modifikáciou mobbingu, kedy šikanujúca osoba je v rámci pracovného zaradenia nadriadená.
- **Staffing** je špecifickou formou násillia na pracovisku, kedy páchatelom, agresorom je podriadený zamestnanec, resp. podriadení zamestnanci a obeťou vedúci zamestnanec. Pri staffingu teda zamestnanci šikanujú svojich nadriadených.

■ Syndróm vyhorenia

■ Workoholizmus

- **Pozitívna sociálna klíma** výrazne ovplyvňuje životnú spokojnosť zamestnancov, ich wellbeing a ich výkonnosť.
- Vhodnou stratégiou na zvládnutie záťažových situácií môže byť **coping**.
 - Zistiť, čo je zdrojom stresu (pracovného, študijného...).
 - Uplatňovať zdravý životný štýl.
 - Zorganizovať si čas čo najefektívnejšie.

-
- Znížiť prí vysoké nároky na seba, korigovať očakávania.
 - Správať sa asertívne, vedieť si presadiť svoj názor a dokázať povedať nie.
 - Stanoviť si priority (aj súkromné).
 - Vyhybať sa negatívnemu mysleniu, dodržiavať psychohygienu, relaxovať.
 - Naučiť sa zvládať a riešiť náročné situácie.

-
- Vytvárať pozitívnu klímu, aby bola profesionálna, ale dôverná a uvoľnená atmosféra.
 - Možnosť využívať profesionálnu odbornú pomoc.

Wellbeing

- **Wellbeing** chápeme ako stav subjektívnej pohody, kedy možno plne rozvíjať fyzickú emocionálnu, sociálnu a duchovnú oblasť a žiť plnohodnotný a spokojný život. Fyzická oblasť súvisí najmä s telesným zdravím a bezpečím, emocionálna sa odráža v kladnom vnímaní seba samého v dôvere v druhých, sociálna súvisí s empatiou, udržiavaním vzťahov, schopnosťou spolupráce a efektívnej komunikácie a duchovná s hodnotami a etickými princípmi.

-
- Wellbeing ovplyvňujú rôzne faktory, ako zdravotný stav, sociálno ekonomický status, sociálna opora a pod., ako aj pracovný stres.

Nastavenie mysle na rast / fixné nastavenie mysle (Carol S. Dweck)

- Vedie k túžbe **učiť sa** / pôsobiť múdro.
- Vedie k tendencii
 - **prijímať výzvy** / vyhýbať sa výzvam
 - **vytrvať** aj napriek nezdarom / byť defenzívnym a ľahko sa vzdávať
 - **učiť sa** z kritiky / ignorovať užitočnú spätnú väzbu
 - nachádzať **poučenie a inšpiráciu** v úspechu iných / vnímať ich ako hrozbu.

- Ďakujem pekne za pozornosť